

Владислав Родонидя

ВСЪКДНЕВНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, КУЛТУРЕНЪ ЖИВОТЪ И ИНФОРМАЦИЯ

АБОНАМЕНТЪ:

Българинъ за година 300;
 $\frac{1}{2}$ година 150; 3 мес. 90 лева.
 Странство: година 800; $\frac{1}{2}$ год.
 400 лв.; 3 мес. 200 лв. Америка
 за год. 6 долари; $\frac{1}{2}$ год. 3 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

На кв. см. 2 лв.
 Малки обявления на дума 50 ст.
 Въ хроникета на редъ . 8 лв.
 Годишни и въичалки . 40 лв.

Редакция и администрация, пл.
 „Славейковъ“ № 1.

Телефонъ ☎ 2991.

Директоръ: Г. Кулишевъ

ГЕОРГИ СТАМЕНОВЪ

първи директоръ на първата Софийска мъжка гимназия, починалъ заучера на 28 г. м. въ София. (Вижъ подлистника отъ г. А. П. Стоиловъ на 4 стр.).

Георги Стаменовъ

(1845—1926)

Дойранско-Кукушкия български владика Партения Зографски и Димитъръ [Хр. Миладиновъ, български учителъ въ гр. Кукушъ, презъ 1859 година издействували посредствомъ Варненския руски консулъ Рачински, съ когото Миладиновъ се запозналъ въ Солунъ и билъ въ близки отношения съ него, отъ Руския Св. Синодъ две стипендии въ духовно училище въ Русия за българчета отъ Дойранъ и Кукушъ.

Изборътъ на стипендиантитъ падналъ на 14 годишния Георги Стаменовъ отъ Дойранъ *) и на 13-годишния Иванъ Кушвалиевъ отъ Кукушъ. Сжщата година дветъ деца били изпратени въ Киевъ на учение и настанени тамъ въ „общата славянска квартира“ за ученици отъ южнитъ славяни. Въ тази квартира били и българчетата Нешо Бончовъ и Маринъ

Дриновъ. Дветъ деца трѣбвало да се подготвятъ по нѣкои предмети, особно по руски езикъ, за да издържатъ изпитъ и постъпятъ въ Киевската семинария. Подготвили ги Н. Бончовъ и М. Дриновъ, и Георги следъ тригодишна подготовка, въ 1862 год., постъпилъ въ семинарията, а Иванъ се завърналъ въ родния си градъ. На следната година Стаменовъ се премѣстилъ въ II Киевска гимназия, която завършилъ презъ 1867-1868 уч. год.,

*) Георги Стаменовъ е синъ на родолюбивия дойрански свещеникъ Стаменъ, воденъ въ с. Мачуково (Гевгелийско) около 1800 год. Стаменъ се преселилъ въ Дойранъ кждето и се ржноположилъ за свещеникъ. Обичалъ често да пѣе въ църквата по славянски, за което гръцкитъ владци го наваждали. Билъ е и върлъ гонителъ на гръцкитъ владци. Умрѣлъ е презъ 1874 год.

и въ началото на 1868 год. постъпилъ въ Московския университетъ по класическа филология. Пълниятъ курсъ на университетското си образование завършилъ презъ 1872 год. и сжщата година билъ назначенъ учителъ по гръцки езикъ въ I Московска мъжка прогимназия, кждето билъ и Н. Бончовъ, учителъ по сжщия езикъ. Като учителъ въ Русия Стаменовъ приелъ руско поданство, каквото имаше и до последния си часъ.

Когато Г. Стаменовъ е билъ ученикъ въ Киевъ, тогава се учили въ Духовната академия въ сжщия градъ и българчетата Иосифъ Ковачевъ, Тодоръ Икономовъ, Василь Друмевъ и др., а въ Москва — въ юридическия факултетъ — Василь Мишайковъ, Петко Каравеловъ, Андрей Маноловъ, Антонъ Теохаревъ и по медицина: Кирковичъ, Боневъ и Н. Теновъ.

По време на освободителната война презъ 1877—1878 година

Георги Стаменовъ билъ поканенъ отъ известния славянофилъ Ив. Серг. Аксаковъ да пише статии противъ турското управление въ България и за съчувствие на войната у руския народъ въ неговия в. „Русь“. Той се отзовавъ благосклонно на поканата и неговитъ статии противъ турскитъ зверства въ България допринесли твърде много за популярността на войната между руския народъ.

Следъ освобождението на България, въ края на 1877—1878 г., Стаменовъ билъ поканенъ отъ тогавашния министъръ на народното просвѣщение, М. Дриновъ, на българска държавна служба. Той пристигналъ въ България и билъ назначенъ временно началникъ на отдѣленне въ министерството на народното просвѣщение, докато се приготвѣли помѣщения за откриване мъжка гимназия въ столицата, за каквато целъ е билъ поканенъ. Презъ 1879 година той отворилъ I Софийска класическа гимназия и ѝ станалъ директоръ

— инспекторъ. Следъ двегодишно директорство и преподаване по латински езикъ, по който предметъ наредилъ и напечаталъ „Учебна латинска граматика за употребенъ въ първитѣ класове на класическа гимназия“ (София, 1881), Стаменовъ напусналъ България и се върналъ въ Русия. Тамъ министерството на народното просвѣщение го назначило за директоръ на Болградската българска гимназия презъ учебната 1881-1882 год. Тази длъжностъ заемалъ до края на учебната 1887-1888 год. и е напусналъ по болестъ, като му била дадена пенсия отъ руската държава.

Продължителното боледуване и семейни грижи на Стаменова повлияли твърде много на материалното му положение, та въ 1905 год. дошълъ въ България и поискалъ отъ министра на народното просвѣщение държавна служба. Дадена му била учителска длъжностъ по латински езикъ

въ II Софийска мъжка гимназия. Тази длъжностъ заемалъ отъ I октомврий 1905 до 31 августъ 1909, а следъ това командированъ учителъ отъ I Софийска мъжка гимназия въ Народния етнографски музей въ София и най-сетне като преводачъ на гръцки текстове въ сжщия музей, на която и длъжностъ смъртта го намери на 28 того на преклонна възраст — 81 годишенъ.

Покойниятъ Георги Стаменовъ, като радетелъ за освобождението на България и пръвъ директоръ-инспекторъ на първата мъжка гимназия въ столицата, за която е вложилъ голѣмъ трудъ по уредбата ѝ да създаде училищни програми, правилници, учебници и пр., има важни заслуги. Предъ прѣсния му гробъ ние ги само споменваме. Нека негови колеги и ученици ги занесатъ предъ обществото.

А. П. Стояловъ